

9 มิถุนายน 2553

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัย วาตภัยและดินถล่ม ปี 2553

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง 1. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2553-2557
2. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.แบบรายงานอุทกภัย แบบ 1
2.แบบรายงานอุทกภัย แบบ 2

ด้วย กรมอุตุนิยมวิทยา ได้คาดการณ์ลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝนของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ.2553 ว่าจะเข้าสู่ฤดูฝนประมาณสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคม โดยมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะพัดนำความชื้นเข้าปกคลุมประเทศไทย กับมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคกลาง และภาคตะวันออก และจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน ทำให้ประเทศไทย มีฝนเกือบทั่วไปและตกติดต่อกันหลายพื้นที่กับมีฝนหนักบางพื้นที่ จากนั้นประมาณครึ่งหลังของเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนกลับลงมาพาดผ่านประเทศไทยตอนบนอีกครั้งหนึ่ง ทำให้มีฝนตกชุกเกือบทั่วไปโดยเฉพาะเดือนสิงหาคม และกันยายนจะมีฝนหนักถึงหนักมากและอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลันในบางพื้นที่ ส่วนเดือนตุลาคม บริเวณประเทศไทยตอนบนฝน จะลดลงทั่วไป เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนลงไปพาดผ่านภาคใต้ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้ภาคใต้มีฝนเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออก สำหรับปีนี้ประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดฤดูฝนประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้ยังคงมีฝนต่อเนื่องไปจนถึงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม คาดว่าจะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย 1-2 ลูก โดยก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านทางตะวันออกของประเทศฟิลิปปินส์ หรือทะเลจีนใต้ และเคลื่อนตัวมาทางทิศตะวันตกขึ้นฝั่งประเทศเวียดนามเข้าสู่ประเทศไทยตอนบน หรือเคลื่อนตัวผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ของประเทศไทย

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัย วาตภัยและดินถล่ม ที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ปี 2553 ตลอดจนการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัย การฟื้นฟูบูรณะสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม รวมทั้งการประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่กำหนด

อย่างมีประสิทธิภาพ...

อย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินถล่มระดับจังหวัด พร้อมทั้งให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ระดับอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเช่นเดียวกัน พร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ โดยให้ดำเนินการตามมาตรการ/แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ (ก่อนเกิดภัย)

(1) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยจากอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(2) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม ระดับจังหวัด โดยกำหนดระบบบัญชาการเหตุการณ์ วิธีการปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติ บุคลากรและหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน สำหรับพื้นที่เสี่ยงภัยให้จัดวางระบบการเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัย รวมทั้งแผนการอพยพ ที่ระบุถึงขั้นตอนการอพยพเส้นทางการอพยพ และพื้นที่ปลอดภัยรองรับการอพยพไว้ในแผนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ทันทีที่เกิดภัย

(3) จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสารและโทรคมนาคม ทั้งข่ายหลักและข่ายสำรอง ยานพาหนะ เรือท้องแบน เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไว้ให้พร้อมใช้การได้ทันที

(4) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง ติดตามสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา และคำเตือน จากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างใกล้ชิด ตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ (สูงกว่า/ต่ำกว่าตลิ่ง) ระดับน้ำทะเลหนุน (สำหรับจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเล) รวมทั้งบริเวณพื้นที่ลุ่ม ที่มักจะเกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่อย่างใกล้ชิด โดยให้ติดตามสถานการณ์ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ แผนที่อากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม เรดาร์กลุ่มฝน ปริมาณน้ำในลุ่มน้ำสายหลัก ฯลฯ จากข้อมูลในเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน ฯลฯ) รวมทั้งประสานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์และคาดการณ์แนวโน้มสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ

(5) จัดให้มีระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ผ่านข่ายการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชนในท้องถิ่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนติดตามข่าวสาร จากกรมอุตุนิยมวิทยา หรือหน่วยงานอื่น อย่างใกล้ชิด และใช้ประโยชน์จากอาสาสมัคร “มิสเตอร์เตือนภัย” ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง ติดตามรับสถานการณ์อุทกภัย วาตภัยและดินถล่ม ให้สามารถดำเนินการอพยพประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดสถานการณ์ขึ้น

(6) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุการณ์ สำรองอาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรคและอุปกรณ์ฉุกเฉิน สร้างพนังกั้นน้ำหรือแนวป้องกันดินถล่ม พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เช่น สังเกตลม พายุ อากาศ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมของสัตว์ ตลอดจนเชื่อฟังคำเตือนและพร้อมปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งประชาสัมพันธ์...

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมขังในบริเวณชุมชน เช่น อันตรายจากกระแสไฟฟ้าดูด รั่วหรือลัดวงจร รวมทั้งระมัดระวังป้องกันมิให้เด็กพลัดตกน้ำ หรือ เล่นน้ำในช่วงที่มีสถานการณ์อุทกภัยเกิดขึ้น

(7) แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญในการจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) พร้อมทั้งจัดงบประมาณเพื่อดำเนินการล้างท่อระบายน้ำในเขตชุมชน ชุตลอก คู คลอง แหล่งน้ำสาธารณะ รวมทั้งกำจัดวัชพืชสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อให้สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ที่เกิดอุทกภัยได้อย่างรวดเร็วและสามารถเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง

(8) ติดตั้งเครื่องแจ้งเตือนภัยและเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน ณ ตำบล หรือหมู่บ้านเสี่ยงภัย พร้อมทั้งจัดผู้ดูแลและบันทึกข้อมูล (อาสาสมัคร “มิสเตอร์เตือนภัย”) เป็นประจำและต่อเนื่องตลอดจนเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ โดยให้แจ้งเตือนภัยให้ประชาชน ในหมู่บ้านทราบทันที เมื่อมีแนวโน้มว่าอาจเกิดสถานการณ์อุทกภัย น้ำป่าไหลหลากหรือดินถล่มเกิดขึ้น

(9) จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยฯ ที่ได้ จัดทำขึ้น ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัครในพื้นที่ ทั้งนี้งบประมาณ ในการฝึกซ้อมให้พิจารณาขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เข้าร่วมทำการฝึกซ้อมฯ ตามความจำเป็น และเหมาะสม

2. ด้านการปฏิบัติเมื่อเกิดภัย (ขณะเกิดภัย)

(1) ในขณะที่ยังมีสถานการณ์อุทกภัย น้ำป่าไหลหลากกีดขวางคอสะพานขาด น้ำท่วม ผิวจราจรในระดับสูงที่ไม่สามารถมองเห็นพื้นผิวจราจรได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการ กำชับแขวงทางทาง ทางหลวงชนบทและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ติดป้ายเตือน/ วางแผนปิดกั้นช่องทางจราจร เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางถนนสายดังกล่าวได้ทราบ พร้อมกับ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก การจราจรในจุดอันตรายดังกล่าว

(2) กรณีมีผู้สูญหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้น ให้จัดชุดเคลื่อนที่เร็ว โดยสนธิ กำลังจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยทหาร ตำรวจ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตพื้นที่ อาสาสมัครฯ เข้าไปกู้ภัย ค้นหา ผู้สูญหายและผู้ติดค้างในพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยโดยด่วน

(3) ขณะที่เกิดภัย ให้จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับมูลนิธิ ภาคเอกชน จัดอาหาร (ปรุงสำเร็จพร้อมบริโภค) น้ำดื่ม เครื่องยังชีพที่จำเป็น ให้แก่ ราษฎรในพื้นที่ประสบภัยให้ทั่วถึงและเพียงพอ รวมทั้งจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวให้แก่ราษฎรที่ บ้านเรือนเสียหาย และช่วยเหลือดูแลผู้ประสบภัย ทั้งด้านอาหาร น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม เวชภัณฑ์ และยารักษาโรค โดยใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนของราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) หรือ จากงบฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ให้ถือเป็นนโยบายสำคัญ เร่งด่วน ที่จะต้องดูแลช่วยเหลือพี่น้องประชาชนผู้ประสบภัยเป็นลำดับแรก

(4) ภายหลังน้ำลด...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

(4) ภายหลังน้ำลด ให้จังหวัดแจ้งแขวงทางการทาง ทางหลวงชนบทจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเครื่องจักรกลเข้าซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม คอสะพานถูกน้ำกัดเซาะ ให้สามารถใช้สัญจรไปมาได้เป็นการชั่วคราวโดยเร็วที่สุด หากความเสียหายมีมากให้ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง หรือศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เข้าไปสนับสนุนช่วยเหลือ

(5) พื้นที่วิกฤติที่ไม่สามารถเดินทางเข้าไปในพื้นที่ประสบภัยทางรถยนต์ ได้ให้ประสานขอรับการสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์จากหน่วยทหารหรือตำรวจในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงสำหรับเดินทาง เข้าไปในพื้นที่วิกฤติเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยด่วน

3. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และฟื้นฟูบูรณะ (หลังเกิดภัย)

(1) ประสานงานมูลนิธิ องค์กรการกุศล เพื่อให้การสนับสนุนในเรื่องการประกอบเลี้ยงผู้อพยพ และให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย อาทิ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง(ภาฯ)ยามยาก สภากาชาดไทย มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มูลนิธิร่วมกตัญญู หน่วยอาสาสมัครและองค์กรการกุศล ในพื้นที่

(2) พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2552 สรุปได้ ดังนี้

(2.1) ใช้เงินทดรองราชการฯ ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งมีงบฉุกเฉิน ในวงเงิน 50 ล้านบาท สามารถให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการเตรียมการป้องกัน เช่น วางแนวกระสอบทราย ปิดกั้นทางน้ำ กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ การขุดลอกเปิดทางน้ำเพื่อป้องกันความเสียหาย หรืออันตรายต่อสาธารณะตลอดจนช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านเครื่องอุปโภคบริโภค น้ำดื่ม สิ่งจำเป็นต่อการยังชีพ (ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เกิดภัย) การจ่ายเงินช่วยเหลือซ่อมแซมบ้านที่เสียหาย ค่าจัดการศพ (ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน) และการซ่อมแซมถนน สะพาน เหมือง ฝาย ที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว (ควรดำเนินการภายหลังน้ำลดให้แล้วเสร็จภายใน 15-30 วัน) สำหรับพื้นที่การเกษตรและปศุสัตว์ บ่อปลา นาทุ่ง ที่ได้รับความเสียหาย ให้แต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ประกอบด้วย เกษตรอำเภอ ประมง ปศุสัตว์ ผู้แทน อปท. กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน สำนวความเสียหายที่แท้จริง และนำเสนอ ก.ช.ภ.อ.ให้ความช่วยเหลือโดยด่วนต่อไป

ทั้งนี้ การป้องกัน ฝ้าระวังและควบคุมโรคระบาดเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกับการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพเพื่อให้สามารถดำรงชีพได้เป็นปกติ

(2.2) กรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินรุนแรง หากเงินในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เพียงพอ ให้ขอขยายวงเงินทดรองราชการผ่านกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามความจำเป็นของเหตุการณ์ นอกจากนี้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถให้ความช่วยเหลือ

ได้อีกใน...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ได้อีกในวงเงิน 50 ล้านบาท และหากไม่เพียงพอให้ใช้ช่องปลัดกระทรวงมหาดไทย ในวงเงิน 50 ล้านบาท และหากภัยที่เกิดขึ้น มีความรุนแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรี มีอำนาจอนุมัติเพิ่มอีก 100 ล้านบาท

(2.3) กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะขออนุมัติทำความตกลง นอกเหนือระเบียบและหลักเกณฑ์ไปยังกรมบัญชีกลางหรือเสนอของบกลางรายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยตามความ จำเป็นเร่งด่วนต่อไป

ทั้งนี้ ให้จังหวัดจัดส่งแผนปฏิบัติการฯ ตามข้อ 1(2) ให้กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ภายในวันศุกร์ที่ 25 มิถุนายน 2553 และหากเกิดสถานการณ์อุทกภัย วาตภัย และ ดินถล่มในพื้นที่ ให้รายงานความเสียหายจากอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม และการให้ความช่วยเหลือ ที่ได้ดำเนินการแล้ว ตามแบบรายงานสถานการณ์อุทกภัย วาตภัย และดินถล่มในพื้นที่ ประจำ สัปดาห์ที่ส่งมาพร้อมนี้ และจัดส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ศูนย์อำนวยการบรรเทา สาธารณภัย) ทุกวันพฤหัสบดี จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติ สำหรับจังหวัดใดยังไม่มี สถานการณ์เกิดขึ้น ให้แจ้งยืนยันให้ทราบด้วยเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทร./โทรสาร 0-2241-7458

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ปลัดกระทรวง.....	วันที่...../...../.....
รองปลัดกระทรวง.....	วันที่...../...../.....
อธิบดี.....	วันที่...../...../.....
รองอธิบดี.....	วันที่...../...../.....
เลขาธิการ.....	วันที่...../...../.....
ผู้อำนวยการศูนย์.....	วันที่...../...../.....
ผู้อำนวยการส่วน.....	วันที่...../...../.....
หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย.....	วันที่...../...../.....
หัวหน้างาน.....	วันที่...../...../.....
ผู้ปฏิบัติงาน.....	วันที่...../...../.....